

Datum : 28 november 2006
Dienst/sector : WVV/VPO
Registratienummer : 2006WVV002256i

Nummer PS : **PS2007IME01**
Commissie : IME
Portefeuillehouder : Dr.G. Mik

Titel : ICT-Onderweg

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 3
Toelichting	pag. 5
Bijlage(n):	pag. 7

Inleiding

Beargumenteed in bijgaande toelichting verzoeken wij u in te stemmen met een begrotingswijziging 2007 ten behoeve van het starten van de derde fase van het project ICT-Onderweg.

Ontwerp-besluit

Besluit van 5 februari 2007 tot wijziging van de begroting 2007

Provinciale staten van Utrecht;

Op het voorstel van gedeputeerde staten van 28 november 2006, dienst/sector WVV/VPO, nummer 2006WVV002256i;

Overwegende:

- Dat deze projectfase – het maken van gedetailleerde projectplannen – in 2007 zijn beslag moet krijgen.
- Dat binnen het huidige kasritme van het UMP 2007-2011 voldoende ruimte is om dit bedrag (€ 700.000,--) in te laten stromen.

Besluiten:

- ARTIKEL 1
Tot het eenmalig beschikbaar stellen van € 700.000,-- voor ICT-Onderweg fase 3
- ARTIKEL 2
Tot het opnemen van dit bedrag (€ 700.000,--) in het UMP 2007-2011 en dit bedrag te dekken uit “Reserve Grote Wegenwerken”
- ARTIKEL 3
Het plan voor de start van fase 3 van het project ICT-Onderweg vast te stellen zoals weergegeven in de bijlage bij dit besluit.

voorzitter,

griffier,

Toelichting

Aan Provinciale Staten,

Beoogd effect

Met de beschikbaarstelling van de gevraagde gelden is het mogelijk fase 3 van het project ICT-Onderweg op te starten tot en met het niveau van gedetailleerde projectplannen voor de zeven benoemde projecten (zie ook bijlage) op basis waarvan nadere besluitvorming over implementatie gebaseerd kan worden en welke de basis kunnen vormen voor aanbesteding

Argumenten

In januari jl heeft GS ingestemd met de start van fase twee van het Project ICT-Onderweg (GS-besluit 10 januari 2006). (ICT staat voor Informatie- en Communicatietechnologie.) Om nieuwe dynamiek te genereren in de aanpak van de mobiliteitsvraagstukken, is een gemeenschappelijke visie ontwikkeld: de ketenvisie (zie ook bijlage). Kernbegrippen in deze visie zijn: de weggebruiker centraal, van lokaal beheer naar netwerkmanagement en inzet van innovatieve middelen als ICT. Vanuit de ketenvisie zijn zeven projecten gedefinieerd waarvan vervolgens door de stuurgroep ICT-Onderweg (bestaande uit RWS-vertegenwoordigers en Provinciale vertegenwoordigers) drie projecten zijn geprioriteerd.

Kanttekeningen

Deze projectfase – het maken van gedetailleerde projectplannen – moet in 2007 zijn beslag krijgen. Binnen het huidige kasritme van het UMP 2007-2011 is voldoende ruimte om dit bedrag (€ 700.000,-) in te laten stromen. Voor de werkzaamheden om project 1: Regionale Verkeersmanagement Centrale⁹ te realiseren heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat een extra budget beschikbaar gesteld aan de samenwerkende regiopartijen van € 4.000.000,- (vier miljoen).

De regiopartijen werken samen onder de naam Utrecht Onderweg. De Provincie Utrecht participeert financieel in deze samenwerking tot een aandeel van 25% van de kosten.

Financiën

Project 1 Regionale Verkeersmanagement Centrale: de kosten € 200.000 te financieren uit de door het Rijk toegezegde € 4 miljoen MIT-geld.

Project 2 Utrechts Ware House: de kosten €100.000 worden gedekt uit de structurele middelen van de programmabegroting 2007.

Project 3 De auto als sensor: de geraamde kosten € 800.000 te financieren uit het UMP 2007-2011.

Project 4 Incident Management Mobiel: de kosten € 100.000 worden gedekt uit de structurele middelen van de programmabegroting 2007.

Project 5 De gebruiker in beeld: de kosten € 70.000 onder te brengen in het werkprogramma van Utrecht Onderweg. De bijdrage van de provincie is voorzien in het UMP 2007/2011.

Project 6 Wegenonderhoud afgestemd: de kosten € 50.000 onder te brengen in het werkprogramma van Utrecht Onderweg. De bijdrage van de provincie is voorzien in het UMP 2007/2011.

Project 7 Korte termijn prognosemodellen: kosten € 50.000 onderbrengen in de voorbereidingskosten van het project Regionale Verkeersmanagement Centrale (zie ook project 1).

Samenvattend gaat het om:

Totaal: €1.370.000,-- (waarvan € 1.030.000 door de provincie)

- Dekking uit de structurele middelen van de programmabegroting 2007:	€ 200.000,--	
- Dekking uit het UMP 2007-2011:	€ 100.000,--	
- Dekking via Utrecht Onderweg:	€ 120.000,-- *)	
- Dekking via toegezegd MIT-geld:	€ 250.000,-- **)	

		€ 670.000,--
- Aanvullend beschikbaar te stellen		€ 700.000,--

Voorgesteld is om de € 700.000,-- in te laten stromen in het UMP 2007-2011 en te dekken uit de post “Grote Wegenwerken”

*) Provincie-aandeel in de kosten van Utrecht Onderweg 25%

***) Via accordering van Regiopartners

Europa

Er zijn geen Europees rechterlijke aspecten

Communicatie

De communicatie rond dit project gebeurt in samenwerking met de afdeling Communicatie van Rijkswaterstaat Directie Utrecht. Voor fase 2 is een poster ontwikkeld *Samen slimmer op weg*. Hier is de ketenvisie in beeld gebracht en zijn de zeven projecten beschreven. Voor het project is een eigen website gemaakt: www.ict.onderweg.nl. Op de website zijn alle projectdocumenten te vinden. Er wordt een communicatieplan ontwikkeld voor fase 3.

Bijlage

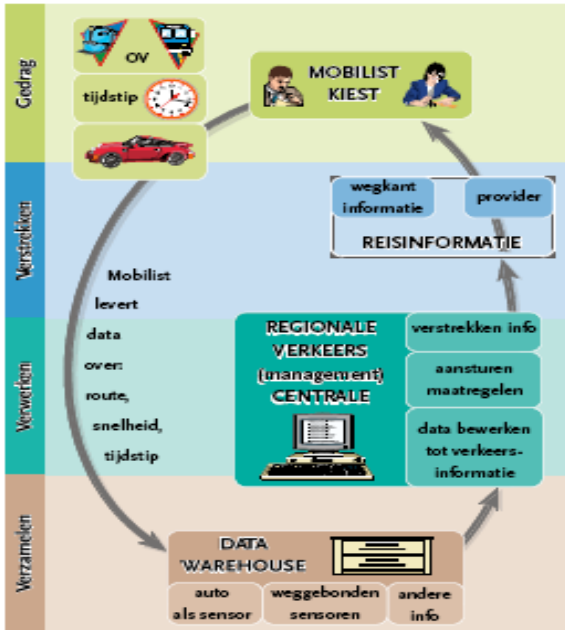
Ketenvisie en de zeven benoemde projecten.

de ketenvisie

In een expertmeeting met wetenschappers is een gemeenschappelijk visie ontwikkeld op de aanpak van de mobiliteitsproblematiek: de ketenvisie. Daarnaast zijn er nog consultaties geweest met het bedrijfsleven (zie voor een compleet beeld, de bijlage I, de Procesbeschrijving).

In deze voortgaande gedachtenvorming heeft de ketenvisie zich ontwikkeld. De ketenvisie bestaat uit vier hoofdcomponenten: de mobilist; de reisinformatie, de bewerking van data en een data warehouse.

Het hoofddoel is een analyse over hoe de wegen worden gebruikt en hoe daar via de inzet van ICT direct op gereageerd kan worden. Met de verkregen informatie over de actuele situatie op het wegennetwerk, kan direct actie worden ondernomen.

Uit de brainstorm met het gemêleerde gezelschap van verkeersdeskundigen kwam naar voren dat ICT-toepassingen kunnen worden gebruikt voor invulling en verbetering van verkeersmanagement en de beïnvloeding van het gedrag van de reiziger.

Verkeersmanagement kan pas effectief worden ingezet als hierbij het gehele (hoofd)wegennet van de regio als uitgangspunt wordt genomen.

Links staat de ketenvisie gevisualiseerd

De verkeersmanagementsactiviteiten kunnen het beste worden aangestuurd vanuit één centraal punt: een Regionale Verkeers Management Centrale (RVMC), waaraan alle betrokken wegbeheerders deelnemen. De regiopartners van Utrecht Onderweg (BRU, Gem.

Utrecht, Gem. Amersfoort, Gewest Eemland en RWS Dir. Utrecht) delen dit standpunt. Voor het realiseren van een dergelijk centraal punt dient een gezamenlijke dataset aanwezig te zijn om de gezamenlijk afgesproken maatregelen te kunnen nemen. Hiermee was het idee van een Utrechts Data Warehouse (UDW) geboren.

De auto zelf is een uitstekend middel om actuele verkeersinformatie te verkrijgen, met name op het onderliggend wegennet. Juist in combinatie met bestaande meetnetten kan daarmee een invulling van de witte vlekken worden gerealiseerd. Dezelfde auto met dezelfde techniek is in staat om actuele verkeersinformatie te ontvangen afhankelijk van de positie en het moment: *een verkeersbericht op maat*. Hierdoor wordt de automobilist in staat gesteld zich aan te passen aan de omstandigheden die voor hem/haar van belang zijn. Denk daarbij aan routekeuze, tijdstip en snelheid (realiseren van gewenst gedrag).

De zeven projecten

Vanuit de ketenvisie zijn zeven projecten gedefinieerd.

Project 1 Regionale Verkeersmanagement Centrale

Onder het motto 'Van lokaal beheer naar netwerkmanagement' wil de provincie met haar partners een Regionale Verkeersmanagement Centrale (RVMC) opzetten. Alle informatie en kennis over verkeer in de provincie wordt in dit centrum gebundeld en gevisualiseerd. Die informatie is onder andere afkomstig van de deelnemende auto's (project De auto als sensor) en van nieuwe systemen (cameras e.d.) op belangrijke knooppunten. Op basis van het complete beeld van de actuele situatie zitten de operators van het RVMC aan de knoppen van de verkeerslichten, de toeritdoseringsen en de elektronische infopanelen (DRIPS). Dat er binnen dit project sprake zal zijn van nauwe samenwerking tussen RVMC en de Verkeerscentrale Nederland van Rijkswaterstaat laat zich raden. In het laatste MIT-overleg heeft de Minister hiervoor €4 miljoen toegezegd.

Project 2 Utrechts Data Warehouse.

Vrijwel alle projecten in ICT-Onderweg staan of vallen met de beschikbaarheid van actuele informatie over het gebruik van het wegennet. Het huidige meetnet van de provincie Utrecht is niet toereikend: te weinig meetpunten van alleen de provinciale wegen. Vandaar het plan om een Utrechts Data Warehouse (UDW) op te zetten. In het UDW worden alle verkeersdata verzameld en omgebouwd tot gebruikersvriendelijke verkeersinformatie. Bij het ontwerp en de bouw van het UDW zal dankbaar gebruik worden gemaakt van de kennis en de ervaring die elders is opgedaan. De uitwerking van dit project kan gezien worden als een voorportaal naar een Nationaal Data Warehouse. Dit project wordt momenteel door Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat voorbereid. De provincie Utrecht is op grond van de eerste verkenningen bereid de rol van voorloper voor het Nationaal Data Warehouse (samen met Zuid-Holland, Noord Brabant, Gelderland, Rotterdam, Amsterdam, Utrecht) te gaan vervullen. Nadere afstemming over de precieze invulling volgt.

Project 3 De auto als sensor

In dit project willen we erachter komen hoe we het beste informatie kunnen krijgen van de weggebruiker zelf. Die informatie combineren we met de actuele gegevens van de meetpunten in het wegennet en met de centraal bekende gegevens over wegwerkzaamheden, calamiteiten en evenementen. Zo krijgen we een compleet beeld van de huidige situatie op de weg en de situatie die gaat ontstaan. Die informatie gaat vervolgens weer naar de weggebruiker, zowel voor als tijdens de rit. Op die manier werken we in een gesloten keten waarin steeds nieuwe informatie wordt ingewonnen, verwerkt en verspreid. Voor dit project is reeds een gesloten marktconsultatie gehouden, teneinde de bereidheid van marktpartijen te polsen voor deelname. Ook is een eerste proef in uitvoering met vijftien medewerkers van de provincie (informatie van en naar de auto).

Project 4 Incident Management Mobiel

Ongevallen of incidenten vormen een belangrijke oorzaak van files. Dit komt omdat vooral de afhandeling ervan veel tijd kost. Reden voor Rijkswaterstaat om een paar jaar geleden te starten met *Incident Management (IM)* op het Rijkswegennet met als doel de weg zo snel mogelijk vrij te krijgen na een ongeval. Rijkswaterstaat, politie, hulpdiensten, bergingsbedrijven en verzekeraars werken hierbij uitgekend, snel en slim met elkaar samen. Inmiddels is ook de provincie gestart met IM op een aantal van haar wegen. Aanvullend hierop wil de provincie een aantal wegingspecteurs uitrusten met een mobiele werkplek. Hiermee staan de dienstdoende wegingspecteurs (zowel van Rijkswaterstaat als van de Provincie) voortdurend in contact met de verkeerscentrale en andere informatiebestanden die nodig zijn voor een snelle afhandeling van het ongeval.

Project 5 De gebruiker in beeld

De weggebruiker staat centraal in ICT-Onderweg. Hij/zij moet op tijd de juiste informatie krijgen om zijn reis te kunnen plannen. Dat kan thuis of op het werk of in de auto met een geavanceerd systeem dat tevens extra informatie geeft over bijvoorbeeld wegwerkzaamheden, incidenten en evenementen. De woonwerker heeft daarbij andere informatie nodig dan een gezin dat een uitje wil maken naar de

Efteling. Die verschillen in informatiebehoefte worden in beeld gebracht: wat wil de weggebruiker precies weten en hoe wil hij/zij de informatie ontvangen?

Project 6 Wegonderhoud afgestemd

De provincie Utrecht kent een fijnmazig wegennet. Altijd wordt er wel ergens aan de weg gewerkt door rijk, provincie of gemeente. Het project 'Wegonderhoud beter in beeld' voorziet in centrale planning en afstemming en een toegankelijk digitaal overzicht (kaart) van alle geplande wegwerkzaamheden van rijk, provincie en gemeenten. Met een dergelijk systeem kunnen de wegbeheerders hun werkzaamheden al in een vroeg stadium op elkaar afstemmen. Dit voorkomt een hoop onnodige vertraging en andere ellende. Na overeenstemming en afstemming is de informatie ook te gebruiken bij de informatievoorziening naar de weggebruikers.

Project 7 Korte termijn prognosemodellen

De toekomst laat zich niet voorspellen. Op basis van actuele verkeersinformatie, ervaring en simulaties ontstaat een beeld hoe druk het zal worden en waar. Goed geïnformeerde weggebruikers willen hun reisplan vooraf of tijdens de reis nog wel eens bijstellen of wijzigen. Met minder fileleed als gevolg. Met het project Korte termijn prognosemodellen kan de stap gemaakt worden van *reactief verkeersmanagement* op lokaal niveau naar *pro-actief verkeersmanagement op netwerkniveau*. Deze stap vraagt om een ander type informatie: *realtime*, die op een andere manier verzameld moet worden. Naast het registreren van de actuele verkeerssituatie, is inzicht in de toekomstige verkeersafwikkeling onontbeerlijk. Hiervoor zijn verkeersmodellen nodig waarmee op basis van de ingewonnen data voldoende betrouwbare prognoses kunnen worden gegeven over de verkeersafwikkeling in de komende uren. Daarmee vormen deze modellen de ruggegraat van de beslissingsondersteunende systemen in de Regionale Verkeersmanagement Centrale.

De projectvoorstellen liggen ter inzage bij de griffie, kamer B02.24.

gedeputeerde staten,

voorzitter,

secretaris,